

**НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ**

вул. Старий бульвар, 5/37, м. Житомир 10008, тел. (041-2) 407-427

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
про підозру у вчиненні кримінального правопорушення

м. Житомир

22 грудня 2022 року

Слідчий СУ ГУНП в Житомирській області капітан поліції Лутай Роман Юрійович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №22022101110000191 від 17.06.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України та встановивши наявність достатніх підстав для повідомлення про підозру особі, у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України, -

П О В І Д О М И В:

ХАЛУДОРОВУ ОЛЕКСІЮ СТАНІСЛАВОВИЧУ,
12 липня 1991 року народження, командир танку 5-ї окремої гвардійської танкової Тацинської Червоного прапора ордена Суворова бригади (5ОТБр) (військова частина 46108), що перебуває у складі 36-ї загальновійськової армії Східного військового округу РФ (місце дислокації: РФ, Республіка Бурятія, м. Улан-Уде), громадянину РФ, зареєстрованому та проживаючому за адресою: РФ, Республіка Бурятія, м. Улан-Уде, вул. Забайкальська, 27, кв. 43,

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України (порушення законів та звичаїв війни), а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Халудоров О.С.:

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;

- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;

- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до вимог ч.ч. 1, 2 ст. 2 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03.07.1954 (далі – Конвенція), ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни.

Відповідно до ст. 3 Конвенції у разі збройного конфлікту, який не має міжнародного характеру й виникає на території однієї з Високих Договірних Сторін, кожна сторона конфлікту зобов'язана застосовувати як мінімум такі положення, зокрема з особами, які не беруть активної участі в бойових діях.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно зазначених вище осіб, в тому числі насилля над життям й особистістю, зокрема всі види вбивств, завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортури; захоплення заручників; наруга над людською гідністю, зокрема образливе та принизливе поводження.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Згідно ч. 1 ст. 4 зазначеної Конвенції, особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ч.ч. 1, 2, 3 ст. 6 зазначеної Конвенції, вона повинна застосовуватися з самого початку будь-якого конфлікту або окупації, зазначених у статті 2-й цієї Конвенції. На території сторін конфлікту застосування Конвенції припиняється після загального припинення бойових дій. На окупованій території застосування цієї Конвенції припиняється через рік після загального припинення бойових дій.

Згідно зі ст. 13 зазначеної Конвенції, положення частини II цієї Конвенції щодо загального захисту населення від деяких наслідків війни стосуються всього населення країн, які перебувають у конфлікті, без будь-якої дискримінації за ознакою, зокрема, раси, національності, релігійних або політичних переконань, і спрямовані на полегшення страждань, спричинених війною.

Згідно з ч. 1 ст. 27 Конвенції, особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства, залякування, від образ та цікавості натовпу.

Крім того, відповідно ст. 29 Конвенції сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поводження своїх

представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Відповідно до ст. ст. 31-32 вказаної Конвенції забороняється, зокрема: жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей; застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові досліді, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 33 Конвенції пограбування забороняються.

Відповідно до ст. 34 Конвенції захоплення заручників забороняється.

Згідно з преамбулою Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) (далі - Протокол) Високі Договірні Сторони підтверджуючи далі, що положення Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року (995 151, 995 152, 995 153, 995 154) та цього Протоколу повинні за всіх обставин цілком застосовуватися до всіх осіб, які перебувають під захистом цих документів, без яких-небудь несприятливих відмінностей, що полягають у характері чи походженні збройного конфлікту або у причинах, що висуваються Сторонами в конфлікті чи приписуються їм.

Відповідно до вимог ч.ч. 1, 2, 3 ст. 51 Протоколу цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. З метою здійснення цього захисту, на доповнення до інших застосовуваних норм міжнародного права, за всіх обставин слід додержувати таких норм.

Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Цивільні особи користуються захистом, передбаченим цим розділом, за винятком окремих випадків і на такий період, поки вони беруть безпосередню участь у воєнних діях.

Відповідно до вимог ч.ч. 1, 2, 3 ст. 52 Протоколу цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є воєнними об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Напади повинні суворо обмежуватися об'єктами. Що стосується об'єктів, то воєнні об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер, розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у воєнні дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну воєнну перевагу.

У разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу,

житловий будинок, чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки бойових воєнних дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

Відповідно до вимог ч.ч. 1, 2 ст. 75 Протоколу тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Конвенціями (995 151, 995 152, 995 153, 995 154) або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поводяться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб. Заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: а.1) вбивство; а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні; а.3) тілесні покарання; а.4) каліцтво; б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі; с) взяття заручників; d) колективне покарання; е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

19 лютого 2014 року представники Російської Федерації (далі – РФ), які проходили військову службу у збройних силах, органах поліції, органах державної безпеки, розвідувальних органах РФ, особи яких встановлюються, зайняли об'єкти нафтогазовидобування в межах континентального шельфу України, перелік яких визначено постановою Кабінету Міністрів України від 23.08.2022 № 945 «Про затвердження переліку об'єктів нафтогазовидобування в межах континентального шельфу України, які є окупованими Російською Федерацією».

З 20 лютого 2014 року всупереч вимогам пунктів 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року, принципам Заключного акта Наради з безпеки і співробітництва в Європі і вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і декларацій Генеральної Асамблеї ООН від 09 грудня 1981 року №36/103, від 16 грудня 1970 року №2734(XXV), від 21 грудня 1965 року № 2131 (XX), Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX), ст.ст. 1, 2 Конституції України на територію України, а саме на територію півострова Крим розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних

будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечили військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території. З того часу РФ продовжує здійснювати ефективний контроль над цією територією.

Протягом березня та на початку квітня 2014 року, паралельно до подій у Криму, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування (далі – НЗФ), які функціонують і по теперішній час.

Організовані збройні групи «ДНР», «ЛНР» з моменту утворення перебували під відповідальним командуванням, яке своєю чергою контролювалося і координувалося РФ. Вказані групи, починаючи з квітня 2014 року, систематично брали участь у військових діях проти СБУ, ЗСУ та інших Сил оборони України. Громадяни РФ, які були представниками збройних сил, органів поліції, органів державної безпеки, розвідувальних органів РФ, брали активну участь в організації та керівництві діяльністю НЗФ «ДНР», «ЛНР». На початку квітня 2014 року на території Донецької області України створено непередбачене законами України збройне формування, яке мало організовану структуру військового типу, а саме єдиноначальність, підпорядкованість, чітку ієрархічність та дисципліну, було озброєне вогнепальною зброєю, вибухівкою, тяжким військовим озброєнням та військовою технікою. В зазначеному формуванні було визначено механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставились завдання щоденної діяльності, яка полягала в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ДНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортації населення Донецької області, встановлення режиму воєнного стану, протистояння правоохоронним органам державної виконавчої влади України, знищення їх живої сили та матеріальних засобів, а також скоєння інших тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень. Підрозділи вказаного формування 12 квітня 2014 року захопили м. Слов'янськ, м. Краматорськ та низку менших населених пунктів Донецької області. Надалі ці підрозділи дислокувались в різних населених пунктах і місцевостях Донецької області та мали загальну координацію керівництва. З початком антитерористичної операції 14 квітня 2014 року ці незаконні збройні формування вступали в збройні сутички з СБУ та ЗСУ за контроль над частинами території України. Зоною проведення

антитерористичної операції було охоплено Донецьку і Луганську області (з 14 квітня 2014 року), а також Ізюмський район та м. Ізюм Харківської області (з 14 квітня по 7 вересня 2014 року та з 2 грудня 2015 року). Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року Уряду України вдалося повернути під свій контроль деякі території Донецької та Луганської областей, але з того часу певні частини цих регіонів залишилися непідконтрольними Уряду.

РФ для забезпечення вказаної діяльності НЗФ навесні 2014 року здійснила концентрацію військової техніки та розгортання відповідної військової інфраструктури та логістичних вузлів РФ біля кордону з Україною. У травні-червні 2014 року підтримувані РФ НЗФ разом із ЗС РФ захопили контроль над частиною державного кордону України з РФ і утримують його до цього часу. З 2014 року РФ здійснювала поставку важкої зброї та іншого військового обладнання до НЗФ «ДНР» та «ЛНР», а також фінансування НЗФ «ДНР», «ЛНР». На території РФ були створені навчальні табори для представників НЗФ «ДНР» та «ЛНР». РФ надавала місця позбавлення волі, зокрема СІЗО, лікувальні заклади для досягнення цілей НЗФ «ДНР», «ЛНР». На території РФ відбувається набір та вербування осіб для участі у збройному конфлікті на боці НЗФ «ДНР», «ЛНР». З серпня 2014 року представників ЗС РФ та окремі підрозділи ЗС РФ брали безпосередню участь у військових діях на території України, а територія РФ використовується для здійснення безпосередніх нападів на територію України. Частиною 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII встановлено, що окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року.

З 30 квітня 2018 року по 24 лютого 2022 року відповідно до Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» Об'єднаним оперативним штабом ЗСУ проводилася Операція Об'єднаних сил, спрямована на військову протидію діяльності збройних формувань РФ та проросійських незаконних збройних формувань на сході України.

24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок т.зв. «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку, ЗС РФ та інші збройні формування РФ здійснили ракетно-артилерійські удари, бомбардування авіацією по всій території України, а також розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території АРК, у якому беруть активну участь також представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців так званих «ДНР» та «ЛНР», створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих РФ. З того моменту Україна здійснює збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Закони та звичаї війни (міжнародне гуманітарне право) застосовуються з моменту виникнення збройного конфлікту або часткової чи цілковитої окупації держави, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив (ст.ст. 2(1), 2(2), 3(1) спільні для Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12.08.1949, які ратифіковані Україною із застереженнями Указом ПВР УРСР від 03.07.1954 та з подальшим зняттям застережень Законом України № 3413-IV від 08.02.2006).

Відповідно до юридичної позиції Конституційного Суду України щодо принципу дружнього ставлення до міжнародного права мають враховуватися приписи чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та практику тлумачення і застосування цих договорів міжнародними органами, юрисдикцію яких визнала Україна (абз. 3 п.п. 2.3 п. 2 мотивувальної частини рішення Конституційного Суду України від 01.06.2016 № 2-рп/2016 у справі № 1-1/2016).

Зокрема, на підставі ст. 12(3) Римського статуту Міжнародного кримінального суду заявами від 09.04.2014, 08.09.2015 Україна визнала юрисдикцію цього міжнародного юрисдикційного органу; як держава-член ООН, зважаючи на резолюції 808(1993) від 22.02.1993 та 827(1993) від 25.05.1993, ухвалені Радою Безпеки ООН, Україна визнала юрисдикцію Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчиненні на території Югославії (далі — МТКЮ).

Відповідно до рішення Апеляційної палати МТКЮ у справі щодо Душко Тадича від 02.10.1995, збройний конфлікт існує щоразу, коли існує застосування збройної сили між державами (міжнародний збройний конфлікт) або тривале збройне насильство між державними органами влади та організованими збройними групами або між такими групами всередині держави (збройний конфлікт неміжнародного характеру). До моменту досягнення загального миру після припинення військових дій; або, у випадку збройного конфлікту неміжнародного характеру – до досягнення мирного врегулювання міжнародне гуманітарне право продовжує застосовуватися на всій території воюючих держав або, у випадку внутрішніх конфліктів, на всій території, яка знаходиться під контролем сторони, незалежно від того, чи відбуваються там фактичні бойові дії.

Збройний конфлікт, що відбувається на території держави, «може стати міжнародним — або, залежно від обставин, мати міжнародний характер поряд із внутрішнім збройним конфліктом — якщо (і) інша держава втручається в цей конфлікт через свої війська (пряме втручання), або (ii) деякі учасники внутрішнього збройного конфлікту діють від імені іншої держави (непряме втручання)».

Відповідно до ст. 42 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, яке є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, що набрала чинності для України 24.08.1991, територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника, окупація

поширюється лише на ту територію, де така влада встановлена і здатна виконувати свої функції.

До моменту досягнення загального миру після припинення військових дій; або, у випадку збройного конфлікту неміжнародного характеру – до досягнення мирного врегулювання міжнародне гуманітарне право продовжує застосовуватися на всій території воюючих держав або, у випадку внутрішніх конфліктів, на всій території, яка знаходиться під контролем сторони, незалежно від того, чи відбуваються там фактичні бойові дії.

Викладене дозволяє зробити висновок, що з моменту установа РФ з застосуванням збройних формувань контролю над об'єктами нафтогазовидобування України 19 лютого 2014 року та над територією АРК та м. Севастополя, включаючи військові об'єкти та органи державної влади, видачу РФ розпоряджень населенню, що проживає на території АРК та м. Севастополя та подальшу заміну державної влади на вказаній території Російською Федерацією, розміщення РФ військових сил на вказаній території з метою забезпечення влади РФ з 20 лютого 2014 року розпочався міжнародний збройний конфлікт між Україною та РФ і наразі територія Криму знаходиться в стані продовжуваної військової окупації РФ. Частиною 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII встановлено, що датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року; Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Факт окупації Російською Федерацією частини території України – Автономної Республіки Крим та міста Севастополя встановлено і засуджено Генеральною Асамблеєю ООН, зокрема резолюціями 71/205 від 19.12.2016, 72/190 від 19.12.2017, 73/263 від 22.12.2018, 74/168 від 18.12.2019, 75/192 від 16.12.2020 про ситуацію з правами людини в Автономній Республіці Крим і місті Севастополь, Україна, а також резолюціями 73/194 від 17.12.2018, 74/17 від 09.12.2019 про проблему мілітаризації Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, Україна, а також районів Чорного та Азовського морів. Також Європейським судом з прав людини встановлено, що з 27.02.2014 Російська Федерація здійснювала ефективний контроль над Кримом (п. 335 рішення Великої Палати ЄСПЛ у справі «Україна проти Російської Федерації» від 16.12.2020, заяви №№ 20958/14, 38334/18).

Організованість незаконних збройних формувань «ДНР», «ЛНР» з моменту утворення та перебування під відповідальним командуванням та інтенсивність участі вказаних формувань у збройних зіткненнях з силами правопорядку та ЗСУ вказує на те, що на початку квітня 2014 року ситуація на Сході України досягла рівня збройного конфлікту. Цей збройний конфлікт був міжнародним, на що вказує здійснення РФ загального контролю над НЗФ «ДНР», «ЛНР». Так, вказані групи, починаючи з квітня 2014 року, систематично брали участь у військових діях проти СБУ, ЗСУ та інших Сил оборони України. РФ визначально здійснювала загальний контроль як над керівниками т.зв. «ДНР» та

«ЛНР», так і над їх незаконними збройними формуваннями, на що вказують участь РФ в організації та плануванні військових операцій недержавних збройних формувань (через участь громадян РФ, які були представниками збройних сил, органів поліції, органів державної безпеки, розвідувальних органів РФ, в організації та керівництві діяльністю НЗФ «ДНР», «ЛНР»); концентрацію військової техніки та розгортання відповідної військової інфраструктури та логістичних вузлів РФ біля кордону з Україною навесні 2014 року), фінансування недержавних збройних формувань, забезпечення зброєю та іншим обладнанням (через поставку РФ важкої зброї та іншого військового обладнання до «ДНР» та «ЛНР»); фінансування РФ НЗФ «ДНР», «ЛНР»); навчання членів недержавних збройних формувань, забезпечення операційною підтримкою недержавних збройних формувань (через створення на території РФ навчальних таборів для представників НЗФ «ДНР» та «ЛНР»); поділ спільного кордону з державою, де діють недержавні збройні формування (у травні-червні 2014 року підтримувані РФ НЗФ разом із ЗС РФ захопили контроль над частиною державного кордону України з РФ і утримують його до цього часу); надання власної інфраструктури недержавним збройним формуванням (місць позбавлення волі та СІЗО, доступу до фінансової та судової системи, до лікування представників НЗФ «ДНР», «ЛНР» тощо); з серпня 2014 року безпосередню участь у збройному конфлікті беруть представники ЗС РФ та окремі підрозділи ЗС РФ та інших військових формувань РФ, з серпня 2014 року встановлена безпосередня участь у збройному конфлікті представників ЗС РФ; на території РФ відбувається набір та вербування осіб для участі у збройному конфлікті на боці «ДНР», «ЛНР»; територія РФ використовується для здійснення безпосередніх нападів на територію України. Частиною 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII встановлено, що окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року.

Факт широкомасштабних збройних зіткнень України з РФ через військове вторгнення РФ на територію України з 24 лютого 2022 року як з території РФ, так і з території Республіки Білорусь визнається РФ як «спеціальна військова операція». Факт вказаного вторгнення встановлено також рішеннями міжнародних організацій (резолуцією Генеральна асамблея ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти РФ) та інші»).

Так, 24.02.2022 старший сержант Халудоров О.С., обіймаючи посаду командира танку Т-72Б, бортовий номер 535, заводський номер Е09АТ2125 у складі 5-ї окремої гвардійської танкової Тацинської Червоного прапора ордена

Суворова бригаді (50ТБр) військової частини 46108, що перебуває у складі 36-ї загальновійськової армії Східного військового округу РФ (місце дислокації: РФ, Республіка Бурятія, м. Улан-Уде) з метою воєнної окупації частини території України, шляхом ведення бойових дій на території Київської області, перетнув державний кордон України в районі м. Прип'ять Київської області.

У подальшому, у достовірно невстановлений слідством день та час наприкінці лютого 2022 року, під час виконання бойових завдань в районі с. Копилів Макарівського району Київської області, підрозділ Халудорова О.С. зазнав вогневого ураження зі сторони Збройних сил України, під час якого йому вдалось покинути місце проведення бойових дій та сховатись в лісі Макарівського району Київської області.

В цей час у Халудорова О.С., який достовірно усвідомлював, що існує збройний конфлікт в якому він бере безпосередню участь як комбатант, зокрема брав участь у вказаних військових діях на території Київської області, був обізнаним з нормами міжнародного гуманітарного права, виник злочинний умисел, направлений на порушення законів та звичаїв війни, шляхом нападу на цивільне населення, його захоплення та позбавлення волі, незаконного заволодіння майном, з метою сприяння в уникненні зіткнення із представниками Збройних сил України та безпечного виходу до місця розташування підрозділів ЗС та інших військових формувань РФ.

Реалізуючи свій злочинний умисел 02.03.2022 близько 19 год. Халудоров О.С., перебуваючи поряд з територією ТОВ «Беррі Органікс», що по вул. Грузецькій в с. Фасова Макарівського району Київської області, впевнившись, що вказаний об'єкт є цивільним, відповідно до норм міжнародного гуманітарного права, не віднесений до військових цілей та у ньому відсутні військовослужбовці Збройних сил України, в порушення вимог ст. ст. 3, 27, 31, 32, 33, 34 Конвенції та ст. ст. 51, 52, ч. ч. 1, 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08 червня 1977 року, усвідомлюючи явну злочинність власних дій, вирішив здійснити напад на даний об'єкт та незаконно затримати і позбавити волі цивільну особу, яка у ньому перебувала.

В цей же час, проникнувши на територію зазначеного цивільного об'єкту Халудоров О.С., у форменому одязі ЗС РФ, з розпізнавальним знаком у вигляді білої пов'язки на правій руці, будучи озброєним достовірно невстановленою автоматичною зброєю, помітив на території ферми неозброєну цивільну особу – громадянина України Дмитренка Олексія Миколайовича, усвідомлюючи, що він не являється комбатантом, оскільки був неозброєним та перебував у цивільному одязі, тобто є особою яка не бере активної участі в бойових діях та перебуває під захистом Конвенції, погрожуючи застосуванням зброї, незаконно затримав та позбавив його волі, а також керуючись корисливим мотивом, заволодів при цьому майном останнього, а саме мобільним телефоном марки «Realme 6 pro» ІМЕІ1: 867331040306970, ІМЕІ2: 867331040306962 з сім-карткою №0956521681, вартістю 5500 гривень та годинником «AmazfitStratos 3», вартістю 1150 гривень.

Далі, діючи в межах свого злочинного умислу, Халудоров О.С., в порушення ч. ч. 1, 2, 3 ст. 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 08 червня 1977 року, незаконно позбавивши волі Дмитренка О.М., погрожуючи застосуванням зброї, змусив останнього вчиняти дії на переховування його на території ферми та прилеглих до неї територіях, а також сприяти у безпечному переміщенні до підрозділів збройних сил РФ, розташованих поблизу с. Копилів Макарівського району Київської області.

При цьому Халудоров О.С., з метою придушення волі Дмитренка О.М. до спротиву і переконання останнього виконувати зазначені вимоги, в порушення вимоги ч. ч. 1, 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 08 червня 1977 року, у денний час доби, одного разу 03.03.2022 та двічі 04.03.2022, перебуваючи на ділянці місцевості з координатами 50°21'20.7"N29°45'59.9"E, розташованій на території Макарівського району Київської області, неодноразово знімав із запобіжника наявну у нього автоматичну зброю, приводячи її в бойову готовність та вчиняв демонстративні дії щодо дійсних намірів її застосування, наводячи зброю на потерпілого, таким чином вчиняючи погрози вбивством.

Продовжуючи діяти в межах свого злочинного умислу, 04.03.2022, близько 20 год., Халудоров О.С., погрожуючи вогнепальною зброєю, незаконно позбавивши волі Дмитренка О.М., подавивши його волю до спротиву, змусив останнього показати безпечну дорогу до с. Копилів Макарівського району Київської області, де на його переконання перебував підрозділ збройних сил РФ, до якого Халудоров О.С. мав намір приєднатись.

Далі Халудоров О.С. разом з потерпілим вирушили в напрямку с. Копилів Макарівського району Київської області, однак дорогою Дмитренку О.М. вдалось втекти.

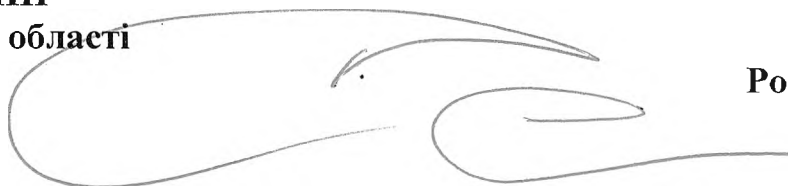
Таким чином, Халудоров О.С., будучи військовослужбовцем Збройних Сил Російської Федерації, в порушення ч.ч. 1, 2, 3 ст. 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 08 червня 1977 року, здійснив напад на цивільний об'єкт та в порушення ст. ст. 3, 31-32 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 та ч. 2 ст. 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І) від 08 червня 1977 року жорстоко повівся з цивільною особою, шляхом незаконного позбавлення волі громадянина України Дмитренка Олексія Миколайовича, який перебував під захистом Конвенції, та у порушення ст. 33 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 незаконно заволодів його майном.

А також, за вищевказаних обставин в порушення вимоги ч. ч. 1, 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол І), від 08

червня 1977 року, погрожував вбивством потерпілому Дмитренку Олексію Миколайовичу, який перебував під захистом Конвенції.

Таким чином, Халудоров Олексій Станіславович, 12.07.1991 року народження, за викладених вище обставин обґрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням в порушення вимог ч. ч. 1, 2, 3 ст. 51, ч. ч. 1, 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08 червня 1977 року, що виразились у незаконному затриманні та позбавленні волі, погрозах вбивством цивільної особи, яка перебуває під захистом Конвенції та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що виразились у порушенні ч. ч. 1, 2, 3 ст. 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08 червня 1977 року, що виразилося у нападі на цивільний об'єкт за викладених вище обставин, у порушенні ст. 33 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, що виразилось у незаконному заволодінні майном (пограбуванні) потерпілого Дмитренка О.М., тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України.

Слідчий СУ ГУ НП
в Житомирській області
капітан поліції

Роман ЛУТАЙ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор у кримінальному провадженні –
прокурор відділу Житомирської
обласної прокуратури

Микола ЮХИМЧУК

«22» грудня 2022 року

Підозрюваному роз'яснюються права, передбачені ст. 42 КПК України:

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з дотриманням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

З правами ознайомився:

«___» грудня 2022 року

_____

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені, підозрюваний: _____

«___» год. «___» хв. «___» грудня 2022 року.

Слідчий СУ ГУНП
в Житомирській області
капітан поліції

Роман ЛУТАЙ

**НАЦИОНАЛЬНАЯ ПОЛИЦИЯ УКРАИНЫ
ГЛАВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ
В ЖИТОМИРСКОЙ ОБЛАСТИ
СЛЕДСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ**

ул. Старый Бульвар, 5/37, г. Житомир

10008, тел. (041-2) 407-427

УВЕДОМЛЕНИЕ

о подозрении в совершении уголовного правонарушения

г. Житомир

22 декабря 2022 года

Следователь СУ ГУНП в Житомирской области капитан полиции Лутай Роман Юрьевич, рассмотрев материалы досудебного расследования, внесенного в Единый реестр досудебных расследований по №22022101110000191 от 17.06.2022 по признакам уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 1 ст. 438 УК Украины, и установив наличие достаточных оснований для сообщения о подозрении лицу в совершении уголовного правонарушения, в соответствии со ст.ст. 40, 42, 276, 277, 278 УПК Украины, -

С О О Б Щ И Л:

ХАЛУДОРОВУ АЛЕКСЕЮ СТАНИСЛАВОВИЧУ,
12 июля 1991 года рождения, командиру танка 5-й отдельной гвардейской танковой Тацинской Краснознаменной ордена Суворова бригады (50ТБр) (воинская часть 46108), находящейся в составе 36-й общевойсковой армии Восточного военного округа РФ (место дислокации: РФ, Республика Бурятия, г. Улан-Удэ), гражданину РФ, зарегистрированному и проживающему по адресу: РФ, Республика Бурятия, г. Улан-Удэ, ул. Забайкальская, 27, кв. 43,

о том, что он подозревается в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 1 ст. 438 УК Украины (нарушение законов и обычаев войны), а именно в жестоком обращении с гражданским населением и других нарушениях законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины.

**Фактические обстоятельства уголовного правонарушения,
в совершении которого подозревается Халудоров А.С.:**

24 октября 1945 года вступил в силу Устав Организации Объединенных Наций, подписанный 26 июня 1945 года, которым фактически создана Организация Объединенных Наций (далее - ООН).

В состав ООН входят Украина, Российская Федерация (далее - РФ) и еще 49 стран-основательниц, а также другие страны мира.

Согласно части 4 статьи 2 Устава ООН, все Члены указанной организации воздерживаются в своих международных отношениях от угрозы силой или ее применения как против территориальной неприкосновенности или политической независимости любого государства, так и любым другим образом, несовместимым с Целями Объединенных Наций.

Декларацией Генеральной Ассамблеи ООН № 36/103 от 09 декабря 1981 года о недопустимости интервенции и вмешательства во внутренние дела государств и резолюциями: № 2131 (XX) от 21 декабря 1965 года, содержащей Декларацию о недопустимости вмешательства во внутренние дела государств и о защите их независимости и суверенитета; № 2625 (XXV) от 24 октября 1970 года, содержащей Декларацию о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом ООН; № 2734 (XXV) от 16 декабря 1970 года, содержащей Декларацию об укреплении международной безопасности, и № 3314 (XXIX) от 14 декабря 1974 года, содержащей Определение агрессии, - установлено, что ни одно из государств не имеет права осуществлять интервенцию или вмешательство в любой форме или по любой причине во внутренние и внешние дела других государств. Этими же международными документами закреплена обязанность государств: воздерживаться от вооруженной интервенции, подрывной деятельности, военной оккупации, осуществления содействия, поощрения или поддержки сепаратистской деятельности; не допускать на собственной территории обучения, финансирования и вербовки наемников или засылки таких наемников на территорию другого государства.

Кроме того, в статьях 1-5 Резолюции Генеральной Ассамблеи ООН от 14 декабря 1974 года № 3314 (XXIX) среди прочего определено, что признаками агрессии является применение вооруженной силы государством против суверенитета, территориальной неприкосновенности или политической независимости другого государства, применение вооруженной силы государством в нарушение Устава ООН.

Любое из следующих деяний, независимо от объявления войны, квалифицируется как акт агрессии:

- вторжение или нападение вооруженных сил государства на территорию другого государства или любая военная оккупация, какой бы временный характер она ни имела, которая является результатом такого вторжения или нападения, или любая аннексия с применением силы территории другого государства или части ее;

- бомбардировка вооруженными силами государства территории другого государства или применение любого оружия государством против территории другого государства;

- блокада портов или берегов государства вооруженными силами другого государства;

- нападение вооруженными силами государства на сухопутные, морские или воздушные силы, или морские и воздушные флоты другого государства;

- применение вооруженных сил одного государства, находящихся на территории другого государства по соглашению с принимающим государством, в нарушение условий, предусмотренных в соглашении, или любое продолжение их пребывания на такой территории после прекращения действия соглашения;

- действие государства, которое позволяет, чтобы его территория, которую оно предоставило в распоряжение другого государства, использовалась этим другим государством для осуществления акта агрессии против третьего государства;

- засылка государством или от имени государства вооруженных банд, групп, иррегулярных сил или наемников, осуществляющих акты применения вооруженной силы против другого государства, которые имеют настолько серьезный характер, что это равносильно приведенным выше актам, или его значительное участие в них.

В преамбуле Декларации о государственном суверенитете Украины от 16 июля 1990 года (далее - Декларация) указано, что Верховный Совет Украинской Советской Социалистической Республики провозглашает государственный суверенитет Украины как верховенство, самостоятельность, полноту и неделимость власти Республики в пределах ее территории и независимость и равноправие во внешних сношениях.

Согласно разделу V Декларации, территория Украины в существующих границах является неприкосновенной и не может быть изменена и использована без ее согласия.

Независимость Украины признали государства мира, среди которых и РФ.

Согласно пунктам 1, 2 Меморандума о гарантиях безопасности в связи с присоединением Украины к Договору о нераспространении ядерного оружия от 05 декабря 1994 года РФ, Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии и Соединенные Штаты Америки подтвердили Украине свое обязательство в соответствии с принципами Заключительного акта Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе от 01 августа 1975 года уважать независимость и суверенитет и существующие границы Украины, обязались воздерживаться от угрозы силой или ее использования против территориальной целостности или политической независимости Украины, и что никакое их оружие никогда не будет использоваться против Украины, кроме целей самообороны, или каким-либо другим способом согласно с уставом ООН.

Согласно описанию и карты государственной границы, которые являются приложениями к Договору между Украиной и Российской Федерацией об украинско-российской государственной границе от 28 января 2003 года (ратифицирован РФ 22 апреля 2004 года), территория Автономной Республики

Крым (далее - АР Крым), г. Севастополя, Донецкой и Луганской областей относится к территории Украины.

Статьями 1, 2 Конституции Украины определено, что Украина является суверенным и независимым, демократическим, социальным, правовым государством. Суверенитет Украины распространяется на всю ее территорию, которая в пределах существующей границы является целостной и неприкосновенной.

Статьей 73 Конституции Украины закреплено, что исключительно всеукраинским референдумом решаются вопросы об изменении территории Украины.

В соответствии с требованиями ч. 1, ч. 2 ст. 2 Женевской Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949, ратифицированной Указом Президиума Верховного Совета Украинской ССР "О ратификации Женевских конвенций от 12 августа 1949 года о защите жертв войны" от 03.07.1954 (далее - Конвенция), эта Конвенция применяется ко всем случаям объявленной войны или любого другого вооруженного конфликта, который может возникнуть между двумя или более Высокими Договорными Сторонами, даже если одна из них не признает состояния войны.

Согласно ст. 3 Конвенции в случае вооруженного конфликта, который не имеет международного характера и возникает на территории одной из Высоких Договорных Сторон, каждая сторона конфликта обязана применять как минимум такие положения, в частности с лицами, которые не принимают активного участия в боевых действиях.

С этой целью запрещены и будут оставаться запрещенными когда-либо и где-либо такие действия в отношении указанных выше лиц, в том числе насилие над жизнью и личностью, в частности все виды убийств, нанесение увечий, жестокое обращение и пытки; захват заложников; надругательство над человеческим достоинством, в частности оскорбительное и унижительное обращение.

Статьей 6 Закона Украины "О правопреемстве Украины" от 12 сентября 1991 года Украина подтверждает свои обязательства по международным договорам, заключенным Украинской ССР до провозглашения независимости Украины.

Согласно ч. 1 ст. 4 указанной Конвенции, лицами, находящимися под защитой этой Конвенции, являются те, кто в любой момент и при любых обстоятельствах оказываются, в случае конфликта или оккупации, под властью стороны конфликта или оккупационного государства, гражданами которых они не являются.

Согласно ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 6 указанной Конвенции, она должна применяться с самого начала любого конфликта или оккупации, указанных в статье 2-й настоящей Конвенции. На территории сторон конфликта применение Конвенции прекращается после общего прекращения боевых действий. На оккупированной территории применение этой Конвенции прекращается через год после общего прекращения боевых действий.

Согласно ст. 13 указанной Конвенции, положения части II настоящей Конвенции относительно общей защиты населения от некоторых последствий войны касаются всего населения стран, находящихся в конфликте, без какой-либо дискриминации по признаку, в частности, расы, национальности, религиозных или политических убеждений, и направлены на облегчение страданий, вызванных войной.

Согласно ч. 1 ст. 27 Конвенции, лица, находящиеся под защитой, имеют право при любых обстоятельствах, на личное уважение, уважение своей чести. К ним всегда следует относиться гуманно и защищать их, в частности, от любого акта насилия, запугивания, от оскорблений и любопытства толпы.

Кроме того, согласно ст. 29 Конвенции сторона конфликта, под властью которой находятся лица, находящиеся под защитой, отвечает за обращение своих представителей с этими лицами, причем это не снимает личной ответственности с таких представителей.

В соответствии со ст. ст. 31-32 указанной Конвенции запрещается, в частности: никакое принуждение физического или морального порядка не может применяться к лицам, находящимся под защитой, в частности с целью получения от них или от третьих лиц каких-либо сведений; применение любых мер, которые могут нанести физические страдания или привести к уничтожению лиц, находящихся под защитой, которые находятся под их властью. Этот запрет распространяется не только на убийства, пытки, телесные наказания, увечья и медицинские или научные опыты, которые не вызваны необходимостью лечения лица, находящегося под защитой, но и на любое другое brutальное обращение со стороны как гражданских, так и военных властей.

Согласно ст. 33 Конвенции ограбления запрещаются.

Согласно ст. 34 Конвенции захват заложников запрещается.

Согласно преамбуле Дополнительного протокола от 08.06.1977 к Женевским конвенциям от 12.08.1949, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) (далее - Протокол) Высокие Договаривающиеся Стороны подтверждая далее, что положения Женевских конвенций от 12 августа 1949 года (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) и настоящего Протокола должны при всех обстоятельствах полностью применяться ко всем лицам, находящимся под защитой этих документов, без каких-либо неблагоприятных различий, заключающихся в характере или происхождении вооруженного конфликта или в причинах, выдвигаемых Сторонами конфликта или приписываемых им.

В соответствии с требованиями ч.ч. 1, 2, 3 ст. 51 Протокола гражданское население и отдельные гражданские лица пользуются общей защитой от опасностей, возникающих в связи с военными операциями. В целях осуществления этой защиты, в дополнение к другим применяемым нормам международного права, при всех обстоятельствах следует соблюдать следующие нормы.

Гражданское население как таковое, а также отдельные гражданские лица не должны быть объектом нападений. Запрещены акты насилия или угрозы насилия, имеющие главной целью терроризировать гражданское население.

Гражданские лица пользуются защитой, предусмотренной настоящим разделом, за исключением отдельных случаев и на такой период, пока они принимают непосредственное участие в военных действиях.

В соответствии с требованиями ч.ч. 1, 2, 3 ст. 52 Протокола гражданские объекты не должны быть объектом нападения или репрессалий. Гражданскими объектами являются все те объекты, которые не являются военными объектами, как они определены в пункте 2.

Нападения должны строго ограничиваться объектами. Что касается объектов, то военные объекты ограничиваются теми объектами, которые в силу своего характера, размещения, назначения или использования вносят эффективный вклад в военные действия, и полное или частичное разрушение, захват или нейтрализация, при существующих в данный момент обстоятельствах, дает явное военное преимущество.

В случае сомнения в том, не используется ли объект, который обычно предназначен для гражданских целей, например, место отправления культа, жилой дом, или другие жилые строения или школа, для эффективной поддержки боевых военных действий, предполагается, что такой объект используется в гражданских целях.

В соответствии с требованиями ч.ч. 1, 2 ст. 75 Протокола в той мере, в какой их касается ситуация, указанная в статье 1 настоящего Протокола, с лицами, находящимися под властью стороны, участвующей в конфликте, и не пользующимися благоприятным отношением согласно Конвенциям (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) или согласно настоящему Протоколу, при всех обстоятельствах обращаются гуманно, и они, как минимум, пользуются защитой, предусмотренной в настоящей статье, без какого-либо неблагоприятного различия, основанного на признаках расы, цвета кожи, пола, языка, религии или вероисповедания, политических или иных убеждений, национального или социального происхождения, имущественного положения, рождения или иного статуса или на каких-либо других подобных критериях. Каждая сторона должна с уважением относиться к личности, чести, убеждениям и религиозным обрядам всех таких лиц. Запрещены и будут оставаться запрещенными в любое время и в любом месте следующие действия, независимо от того, совершаются ли они представителями гражданских или военных органов: а) насилие над жизнью, здоровьем и физическим и психическим состоянием лиц, в частности: а.1) убийство; а.2) пытки всех видов - физические или психические; а.3) телесные наказания; а.4) увечье; б) издевательство над человеческим достоинством, в частности, унижающее и оскорбительное обращение, принуждение к проституции или непристойное посягательство в любой его форме; с) взятие заложников; д) коллективное наказание; е) угрозы совершить любое из вышеупомянутых действий.

19 февраля 2014 года представители Российской Федерации (далее - РФ), которые проходили военную службу в вооруженных силах, органах полиции, органах государственной безопасности, разведывательных органах РФ, личности которых устанавливаются, заняли объекты нефтегазодобычи в пределах континентального шельфа Украины, перечень которых определен

постановлением Кабинета Министров Украины от 23.08.2022 № 945 "Об утверждении перечня объектов нефтегазодобычи в пределах континентального шельфа Украины, которые являются оккупированными Российской Федерацией".

С 20 февраля 2014 года вопреки требованиям пунктов 1, 2 Меморандума о гарантиях безопасности в связи с присоединением Украины к Договору о нераспространении ядерного оружия от 05 декабря 1994 года, принципам Заключительного акта Сопредседания по безопасности и сотрудничеству в Европе и требованиям ч. 4 ст. 2 Устава ООН и деклараций Генеральной Ассамблеи ООН от 09 декабря 1981 года №36/103, от 16 декабря 1970 года №2734 (XXV), от 21 декабря 1965 года № 2131 (XX), Резолюции Генеральной Ассамблеи ООН от 14 декабря 1974 года № 3314 (XXIX), ст.ст. 1, 2 Конституции Украины на территорию Украины, а именно на территорию полуострова Крым начато вооруженное вторжение вооруженных сил РФ (далее - ВС РФ), скрытое утверждением руководителей РФ о перемещении военных подразделений в рамках обычной ротации сил Черноморского флота, которые во взаимодействии с военнотружущими Черноморского флота РФ и другими подразделениями ВС РФ осуществили блокирование и захват административных зданий и ключевых объектов военной и гражданской инфраструктуры Украины, обеспечили военную оккупацию территории Автономной Республики Крым и г. Севастополя. 18 марта 2014 года РФ объявила об официальном включении Крыма в ее территорию. С тех пор РФ продолжает осуществлять эффективный контроль над этой территорией.

В течение марта и в начале апреля 2014 года, параллельно с событиями в Крыму, под непосредственным руководством и контролем неустановленных в настоящее время представителей власти и ВС РФ представители иррегулярных незаконных вооруженных формирований, вооруженных банд и групп наемников, созданных, подчиненных, управляемых и финансируемых Российской Федерацией, взяли под контроль здания, в которых находились органы местной власти и местные органы исполнительной власти Украины, военные объекты Украины в отдельных районах Донецкой и Луганской областей Украины. 07 апреля 2014 года в г. Донецке создана террористическая организация "Донецкая народная республика" (далее - "ДНР"), а 27 апреля 2014 года в г. Луганске - террористическая организация "Луганская народная республика" (далее - "ЛНР"), в составе которых образованы незаконные вооруженные формирования (далее - НВФ), которые функционируют и по настоящее время.

Организованные вооруженные группы "ДНР", "ЛНР" с момента образования находились под ответственным командованием, которое в свою очередь контролировалось и координировалось РФ. Указанные группы, начиная с апреля 2014 года, систематически участвовали в военных действиях против СБУ, ВСУ и других Сил обороны Украины. Граждане РФ, которые были представителями вооруженных сил, органов полиции, органов государственной безопасности, разведывательных органов РФ, принимали активное участие в организации и руководстве деятельностью НВФ "ДНР", "ЛНР". В начале апреля

2014 года на территории Донецкой области Украины, создано непредусмотренное законами Украины вооруженное формирование, которое имело организованную структуру военного типа, а именно единоначалие, подчиненность, четкую иерархичность и дисциплину, было вооружено огнестрельным оружием, взрывчаткой, тяжелым военным вооружением и военной техникой. В указанном формировании был определен механизм вступления в него, порядок прохождения службы, в каждом структурном подразделении ставились задачи ежедневной деятельности, которая заключалась в осуществлении методами военных операций силовой поддержки незаконно созданных структур "ДНР", подавления организованного сопротивления населения на оккупированной территории, депортации населения Донецкой области, установления режима военного положения, противостояния правоохранительным органам государственной исполнительной власти Украины, уничтожения их живой силы и материальных средств, а также совершение других тяжких и особо тяжких уголовных правонарушений. Подразделения указанного формирования 12 апреля 2014 года захватили г. Славянск, г. Краматорск и ряд меньших населенных пунктов Донецкой области. В дальнейшем эти подразделения дислоцировались в разных населенных пунктах и местностях Донецкой области и имели общую координацию руководства. С началом антитеррористической операции 14 апреля 2014 года эти незаконные вооруженные формирования вступали в вооруженные столкновения с СБУ и ВСУ за контроль над частями территории Украины. Зоной проведения антитеррористической операции были охвачены Донецкая и Луганская области (с 14 апреля 2014 года), а также Изюмский район и г. Изюм Харьковской области (с 14 апреля по 7 сентября 2014 года и со 2 декабря 2015 года). В результате военных действий в период с мая по август 2015 года Правительству Украины удалось вернуть под свой контроль некоторые территории Донецкой и Луганской областей, но с тех пор определенные части этих регионов остались неподконтрольными Правительству.

РФ для обеспечения указанной деятельности НВФ весной 2014 года осуществила концентрацию военной техники и развертывание соответствующей военной инфраструктуры и логистических узлов РФ у границы с Украиной. В мае-июне 2014 года поддерживаемые РФ НВФ вместе с ВС РФ захватили контроль над частью государственной границы Украины с РФ и удерживают его до сих пор. С 2014 года РФ осуществляла поставку тяжелого оружия и другого военного оборудования в НВФ "ДНР" и "ЛНР", а также финансирование НВФ "ДНР", "ЛНР". На территории РФ были созданы учебные лагеря для представителей НВФ "ДНР" и "ЛНР". РФ предоставляла места лишения свободы, в частности СИЗО, лечебные учреждения для достижения целей НВФ "ДНР", "ЛНР". На территории РФ происходит набор и вербовка лиц для участия в вооруженном конфликте на стороне НВФ "ДНР", "ЛНР". С августа 2014 года представители ВС РФ и отдельные подразделения ВС РФ принимали непосредственное участие в военных действиях на территории Украины, а территория РФ используется для осуществления непосредственных нападений на территорию Украины. Частью 2 ст. 1 Закона Украины "Об обеспечении прав

и свобод граждан и правовом режиме на временно оккупированной территории Украины" от 15.04.2014 № 1207-VII установлено, что отдельные территории Украины, входящие в состав Донецкой и Луганской областей, являются оккупированными Российской Федерацией (в том числе оккупационной администрацией Российской Федерации) начиная с 7 апреля 2014 года.

С 30 апреля 2018 года по 24 февраля 2022 года в соответствии с Законом Украины "Об особенностях государственной политики по обеспечению государственного суверенитета Украины на временно оккупированных территориях в Донецкой и Луганской областях" Объединенным оперативным штабом ВСУ проводилась Операция Объединенных сил, направленная на военное противодействие деятельности вооруженных формирований РФ и пророссийских незаконных вооруженных формирований на востоке Украины.

24 февраля 2022 года президент РФ объявил начало т.н. "специальной военной операции". После этого, около четырех часов утра, ВС РФ и другие вооруженные формирования РФ осуществили ракетно-артиллерийские удары, бомбардировки авиацией по всей территории Украины, а также начали широкомасштабное военное вторжение на территорию Украины, войдя со стороны РФ, Беларуси и временно оккупированной территории АРК, в котором принимают активное участие также представители иррегулярных незаконных вооруженных формирований, вооруженных банд и групп наемников так называемых "ДНР" и "ЛНР", созданных, подчиненных, управляемых и финансируемых РФ. С того момента Украина осуществляет вооруженный отпор вдоль всей линии фронта.

Законы и обычаи войны (международное гуманитарное право) применяются с момента возникновения вооруженного конфликта или частичной либо полной оккупации государства, даже если эта оккупация не наталкивается ни на какое вооруженное сопротивление (ст.ст. 2(1), 2(2), 3(1) общие для Женевских конвенций о защите жертв войны от 12.08.1949, которые ратифицированы Украиной с оговорками Указом ПВС УССР от 03.07.1954 и с последующим снятием оговорок Законом Украины № 3413-IV от 08.02.2006).

Согласно юридической позиции Конституционного Суда Украины относительно принципа дружественного отношения к международному праву должны учитываться предписания действующих международных договоров, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, и практику толкования и применения этих договоров международными органами, юрисдикцию которых признала Украина (абз. третий п.п. 2.3 п. 2 мотивировочной части решения Конституционного Суда Украины от 01.06.2016 № 2-рп/2016 по делу № 1-1/2016).

В частности, на основании ст. 12(3) Римского статута Международного уголовного суда заявлениями от 09.04.2014, 08.09.2015 Украина признала юрисдикцию этого международного юрисдикционного органа; как государство-член ООН, учитывая резолюции 808(1993) от 22.02.1993 и 827(1993) от 25.05.1993, принятые Советом Безопасности ООН, Украина признала юрисдикцию Международного трибунала для судебного преследования лиц,

ответственных за серьезные нарушения международного гуманитарного права, совершенные на территории Югославии (далее - МТБЮ).

Согласно решению Апелляционной палаты МТБЮ по делу в отношении Душко Тадича от 02.10.1995, вооруженный конфликт существует всякий раз, когда существует применение вооруженной силы между государствами (международный вооруженный конфликт) или длительное вооруженное насилие между государственными органами власти и организованными вооруженными группами или между такими группами внутри государства (вооруженный конфликт немеждународного характера). До момента достижения всеобщего мира после прекращения военных действий; или, в случае вооруженного конфликта немеждународного характера - до достижения мирного урегулирования международное гуманитарное право продолжает применяться на всей территории воюющих государств или, в случае внутренних конфликтов, на всей территории, которая находится под контролем стороны, независимо от того, происходят ли там фактические боевые действия.

Вооруженный конфликт, происходящий на территории государства, "может стать международным - или, в зависимости от обстоятельств, иметь международный характер наряду с внутренним вооруженным конфликтом - если (и) другое государство вмешивается в этот конфликт через свои войска (прямое вмешательство), или (и) некоторые участники внутреннего вооруженного конфликта действуют от имени другого государства (косвенное вмешательство)".

Согласно ст. 42 Положения о законах и обычаях войны на суше, которое является приложением к IV Конвенции о законах и обычаях войны на суше от 18.10.1907, вступившей в силу для Украины 24.08.1991, территория признается оккупированной, если она фактически находится под властью армии противника, оккупация распространяется только на ту территорию, где такая власть установлена и способна выполнять свои функции.

До момента достижения всеобщего мира после прекращения военных действий; или, в случае вооруженного конфликта немеждународного характера - до достижения мирного урегулирования международное гуманитарное право продолжает применяться на всей территории воюющих государств или, в случае внутренних конфликтов, на всей территории, которая находится под контролем стороны, независимо от того, происходят ли там фактические боевые действия.

Изложенное позволяет сделать вывод, что с момента установления РФ с применением вооруженных формирований контроля над объектами нефтегазодобычи Украины 19 февраля 2014 года и над территорией АРК и г. Севастополя, включая военные объекты и органы государственной власти, выдачу РФ распоряжений населению, проживающему на территории АРК и г. Севастополя и дальнейшую замену государственной власти на указанной территории Российской Федерацией, размещение РФ военных сил на указанной территории с целью обеспечения власти РФ с 20 февраля 2014 года начался международный вооруженный конфликт между Украиной и РФ и в данный момент территория Крыма находится в состоянии длящейся военной оккупации РФ. Частью 2 ст. 1 Закона Украины "Об обеспечении прав и свобод граждан и

правовой режим на временно оккупированной территории Украины" от 15.04.2014 № 1207-VII установлено, что датой начала временной оккупации Российской Федерацией отдельных территорий Украины является 19 февраля 2014 года; Автономная Республика Крым и город Севастополь являются временно оккупированными Российской Федерацией с 20 февраля 2014 года. Факт оккупации Российской Федерацией части территории Украины - Автономной Республики Крым и города Севастополя установлен и осужден Генеральной Ассамблеей ООН, в частности резолюциями 71/205 от 19.12.2016, 72/190 от 19.12.2017, 73/263 от 22.12.2018, 74/168 от 18.12.2019, 75/192 от 16.12.2020 о ситуации с правами человека в Автономной Республике Крым и городе Севастополь, Украина, а также резолюциями 73/194 от 17.12.2018, 74/17 от 09.12.2019 о проблеме милитаризации Автономной Республики Крым и города Севастополя, Украина, а также районов Черного и Азовского морей. Также Европейским судом по правам человека установлено, что с 27.02.2014 Российская Федерация осуществляла эффективный контроль над Крымом (п. 335 решения Большой Палаты ЕСПЧ по делу "Украина против Российской Федерации" от 16.12.2020, заявления №№ 20958/14, 38334/18).

Организованность незаконных вооруженных формирований "ДНР", "ЛНР" с момента образования и пребывания под ответственным командованием и интенсивность участия указанных формирований в вооруженных столкновениях с силами правопорядка и ВСУ указывает на то, что в начале апреля 2014 года ситуация на Востоке Украины достигла уровня вооруженного конфликта. Этот вооруженный конфликт был международным, на что указывает осуществление РФ общего контроля над НВФ "ДНР", "ЛНР". Так, указанные группы, начиная с апреля 2014 года, систематически участвовали в военных действиях против СБУ, ВСУ и других Сил обороны Украины. РФ определяюще осуществляла общий контроль как над руководителями т.н. "ДНР" и "ЛНР", так и над их незаконными вооруженными формированиями, на что указывают участие РФ в организации и планировании военных операций негосударственных вооруженных формирований (через участие граждан РФ, которые были представителями вооруженных сил, органов полиции, органов государственной безопасности, разведывательных органов РФ, в организации и руководстве деятельностью НВФ "ДНР", "ЛНР"; концентрацию военной техники и развертывание соответствующей военной инфраструктуры и логистических узлов РФ у границы с Украиной весной 2014 года), финансирование негосударственных вооруженных формирований, обеспечение оружием и другим оборудованием (через поставку РФ тяжелого оружия и другого военного оборудования в "ДНР" и "ЛНР"; финансирование РФ НВФ "ДНР", "ЛНР"); обучение членов негосударственных вооруженных формирований, обеспечение операционной поддержкой негосударственных вооруженных формирований (через создание на территории РФ учебных лагерей для представителей НВФ "ДНР" и "ЛНР"); разделение общей границы с государством, где действуют негосударственные вооруженные формирования (в мае-июне 2014 года поддерживаемые РФ НВФ вместе с ВС РФ захватили контроль над частью государственной границы Украины с РФ и удерживают его до сих пор); предоставление собственной

инфраструктуры негосударственным вооруженным формированиям (мест лишения свободы и СИЗО, доступа к финансовой и судебной системе, к лечению представителей НВФ "ДНР", "ЛНР" и т.п.); с августа 2014 года непосредственное участие в вооруженном конфликте принимают представители ВС РФ и отдельные подразделения ВС РФ и других военных формирований РФ, с августа 2014 года установлено непосредственное участие в вооруженном конфликте представителей ВС РФ; на территории РФ осуществляется набор и вербовка лиц для участия в вооруженном конфликте на стороне "ДНР", "ЛНР"; территория РФ используется для совершения непосредственных нападений на территорию Украины. Частью 2 ст. 1 Закона Украины "Об обеспечении прав и свобод граждан и правовом режиме на временно оккупированной территории Украины" от 15.04.2014 № 1207-VII установлено, что отдельные территории Украины, входящие в состав Донецкой и Луганской областей, являются оккупированными Российской Федерацией (в том числе оккупационной администрацией Российской Федерации) начиная с 7 апреля 2014 года.

Факт широкомасштабных вооруженных столкновений Украины с РФ из-за военного вторжения РФ на территорию Украины с 24 февраля 2022 года как с территории РФ, так и с территории Республики Беларусь признается РФ как "специальная военная операция". Факт указанного вторжения установлен также решениями международных организаций (резолюцией Генеральная ассамблея ООН ES-11/1 от 02.03.2022 "Об агрессии против Украины", п.п. 1, 3 Заключения 300 (2022) Парламентской Ассамблеи Совета Европы "Последствия агрессии Российской Федерации против Украины", п.п. 17, 18 Приказа от 16.03.2022 по ходатайству о принятии временных мер по делу "Обвинение в геноциде в соответствии с Конвенцией о предотвращении преступления геноцида и наказания за него" (Украина против РФ) и другие)".

Так, 24.02.2022 старший сержант Халудоров А.С., занимая должность командира танка Т-72Б, бортовой номер 535, заводской номер Е09АТ2125 в составе 5-й отдельной гвардейской танковой Тацинской Краснознаменной ордена Суворова бригады (5ОТБр) воинской части 46108, находящейся в составе 36-й общевойсковой армии Восточного военного округа РФ (место дислокации: РФ, Республика Бурятия, г. Улан-Удэ) с целью военной оккупации части территории Украины, путем ведения боевых действий на территории Киевской области, пересек государственную границу Украины в районе г. Припять Киевской области.

В дальнейшем, в достоверно неустановленный следствием день и время в конце февраля 2022 года, во время выполнения боевых задач в районе с. Копылов Макаровского района Киевской области, подразделение Халудорова А.С. получило огневое поражение со стороны Вооруженных сил Украины, во время которого ему удалось покинуть место проведения боевых действий и спрятаться в лесу Макаровского района Киевской области.

В это время у Халудорова А.С., который достоверно осознавал, что существует вооруженный конфликт, в котором он принимает непосредственное участие как комбатант, в частности участвовал в указанных военных действиях на территории Киевской области, был знаком с нормами международного

гуманитарного права, возник преступный умысел, направленный на нарушение законов и обычаев войны, путем нападения на гражданское население, его захвата и лишения свободы, незаконного завладения имуществом, с целью содействия в избежании столкновения с представителями Вооруженных сил Украины и безопасного выхода к месту расположения подразделений ВС и других военных формирований РФ.

Реализуя свой преступный умысел 02.03.2022 около 19 час. Халудоров А.С., находясь рядом с территорией ООО "Берри Органикс", что по ул. Грузецкой в с. Фасова Макаровского района Киевской области, убедившись, что указанный объект является гражданским, в соответствии с нормами международного гуманитарного права, не отнесен к военным целям и в нем отсутствуют военнослужащие Вооруженных сил Украины, в нарушение требований ст. ст. 3, 27, 31, 32, 33, 34 Конвенции и ст. ст. 51, 52, ч. ч. 1, 2 ст. 75 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08 июня 1977 года, осознавая явную преступность собственных действий, решил совершить нападение на данный объект и незаконно задержать и лишит свободы гражданское лицо, которое в нем находилось.

В это же время, проникнув на территорию указанного гражданского объекта Халудоров А.С., в форменной одежде ВС РФ, с опознавательным знаком в виде белой повязки на правой руке, будучи вооруженным достоверно неустановленным автоматическим оружием, заметил на территории фермы невооруженное гражданское лицо - гражданина Украины Дмитренко Алексея Николаевича, осознавая, что он не является комбатантом, поскольку был невооруженным и находился в гражданской одежде, то есть является лицом, которое не принимает активного участия в боевых действиях и находится под защитой Конвенции, угрожая применением оружия, незаконно задержал и лишил его свободы, а также руководствуясь корыстным мотивом, завладел при этом имуществом последнего, а именно мобильным телефоном марки "Realme 6 pro" IMEI1: 867331040306970, IMEI2: 867331040306962 с сим-картой №0956521681, стоимостью 5500 гривен и часами "AmazfitStratos 3", стоимостью 1150 гривен.

Далее, действуя в рамках своего преступного умысла, Халудоров А.С., в нарушение ч.ч. 1, 2, 3 ст. 51 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08 июня 1977 года, незаконно лишив свободы Дмитренко А.Н., угрожая применением оружия, заставил последнего совершать действия на укрытие его на территории фермы и прилегающих к ней территориях, а также способствовать в безопасном перемещении в подразделения вооруженных сил РФ, расположенных вблизи с. Копылов Макаровского района Киевской области.

При этом Халудоров А.С., с целью подавления воли Дмитренко А.Н. к сопротивлению и убеждения последнего выполнять указанные требования, в нарушение требования ч.ч. 1, 2 ст. 75 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных

вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08 июня 1977 года, в дневное время суток, один раз 03.03.2022 и дважды 04.03.2022, находясь на участке местности с координатами 50°21'20.7"N29°45'59.9"E, расположенной на территории Макаровского района Киевской области, неоднократно снимал с предохранителя имеющееся у него автоматическое оружие, приводя его в боевую готовность и совершал демонстративные действия относительно действительных намерений его применения, наводя оружие на потерпевшего, таким образом совершая угрозу убийством.

Продолжая действовать в рамках своего преступного умысла, 04.03.2022, около 20 час., Халудоров А.С., угрожая огнестрельным оружием, незаконно лишив свободы Дмитренко А.Н., подавив его волю к сопротивлению, заставил последнего показать безопасную дорогу в с. Копылов Макаровского района Киевской области, где, по его убеждению, находилось подразделение вооруженных сил РФ, к которому Халудоров А.С. намеревался присоединиться.

Далее Халудоров А.С. вместе с потерпевшим отправились в направлении с. Копылов Макаровского района Киевской области, однако по дороге Дмитренко А.Н. удалось сбежать.

Таким образом, Халудоров А.С., будучи военнослужащим Вооруженных Сил Российской Федерации, в нарушение ч.ч. 1, 2, 3 ст. 52 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) от 08 июня 1977 года, совершил нападение на гражданский объект и в нарушение ст. ст. 3, 31-32 Женевской Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 и ч. 2 ст. 51 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) от 08 июня 1977 года, жестоко поступил с гражданским лицом, путем незаконного лишения свободы гражданина Украины Дмитренко Алексея Николаевича, который находился под защитой Конвенции, и в нарушение ст. 33 Женевской Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949 незаконно завладел его имуществом.

А также, при вышеуказанных обстоятельствах в нарушение требования ч.ч. 1, 2 ст. 75 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08 июня 1977 года, угрожал убийством потерпевшему Дмитренко Алексею Николаевичу, который находился под защитой Конвенции.

Таким образом, Халудоров Алексей Станиславович, 12.07.1991 года рождения, при изложенных выше обстоятельствах обоснованно подозревается в нарушении законов и обычаев войны, а именно в жестоком обращении с гражданским населением в нарушение требований ч. ч. 1, 2, 3 ст. 51, ч. ч. 1, 2 ст. 75 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08 июня 1977 года, выразившихся в незаконном задержании и лишении свободы, угрозах убийством гражданского лица, находящегося под защитой Конвенции и в

других нарушениях законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, выразившихся в нарушении ч. ч. 1, 2, 3 ст. 52 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), от 08 июня 1977 года, что выразилось в нападении на гражданский объект при изложенных выше обстоятельствах, в нарушении ст. 33 Женевской Конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12.08.1949, что выразилось в незаконном завладении имуществом (ограблении) потерпевшего Дмитренко А.Н., то есть в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 1 ст. 438 УК Украины.

Следователь СУ ГУ НП
в Житомирской области
капитан полиции

Роман ЛУТАЙ

СОГЛАСОВАНО

Прокурор в уголовном производстве -
прокурор отдела Житомирской
областной прокуратуры

Николай ЮХИМЧУК

«22» декабря 2022 года

Подозреваемому разъясняются права, предусмотренные ст. 42 УПК Украины:
Подозреваемый, обвиняемый имеет право:

- 1) знать, в совершении какого уголовного правонарушения его подозревают;
- 2) быть четко и своевременно уведомленным о своих правах, а также получить их разъяснения в случае необходимости;
- 3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним до первого и перед каждым последующим допросом с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, на присутствие защитника во время допроса и других процессуальных действий, на отказ от услуг защитника в любой момент уголовного производства, на получение услуг защитника за счет государства в случае отсутствия средств на оплату таких услуг;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;
- 5) давать объяснения, показания по поводу подозрения или в любой момент отказаться их давать;
- 6) требовать проверки обоснованности задержания;
- 7) в случае задержания - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания;
- 8) собирать и подавать следователю, прокурору, следственному судье доказательства;
- 9) участвовать в проведении процессуальных действий;
- 10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;

11) применять с соблюдением требований УПК Украины технические средства при проведении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд имеют право запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих тайну, охраняемую законом, или касающихся интимной жизни лица, о чем выносится мотивированное постановление (определение);

12) заявлять ходатайства о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности в отношении себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и тому подобное;

13) заявлять отводы;

14) знакомиться с материалами досудебного расследования, и требовать открытия материалов;

15) получать копии процессуальных документов и письменные уведомления;

16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следственного судьи;

17) требовать возмещения вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановления репутации, если подозрение, обвинение не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и в случае необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Подозреваемый, который является иностранцем и содержится под стражей, имеет право на встречи с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которую ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый обязан:

1) прибывать по вызову в суд, а в случае невозможности прибыть по вызову в назначенный срок - заранее сообщить об этом суд;

2) выполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;

3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следственного судьи, суда.

На всех стадиях уголовного производства подозреваемый имеет право примириться с потерпевшим и заключить соглашение о примирении. В предусмотренных законом Украины об уголовной ответственности и УПК Украины случаях примирение является основанием для закрытия уголовного производства.

Права мне разъяснены и понятны. Памятку о процессуальных правах и обязанностях подозреваемого получил.

С правами ознакомился:

« ___ » декабря 2022 года _____

О подозрении мне сообщено, сообщение о подозрении и памятка о процессуальных правах и обязанностях вручены, права подозреваемого объявлены и разъяснены, подозреваемый: _____

« ___ » час. « ___ » мин. « ___ » декабря 2022 года.

**Следователь СУ ГУНП
в Житомирской области
капитан полиции**

Роман ЛУТАЙ